

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

2015 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

DIŞ TİCARET, ŞİRKET VE ESNAF GEÇİCİ İDARİ VERİLERİ

Bakanlığımız idari kayıtlarından derlenen resmi olmayan geçici dış ticaret verilerine göre, Temmuz ayı ihracatımız 11.173 milyon dolar, ithalatımız ise 18.250 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

TİM tarafından, 1 Ağustos 2015 tarihinde kamuoyuna açıklanan birlik onay koduna tabi ihracatımız Temmuz ayında 10.857 milyon dolar olarak açıklanmış olup, geriye kalan ihracat verileri ise birlik onay koduna tabi olmayan (işlenmemiş kıymetli maden ihracatı, bedelsiz ihracat, deniz ve hava taşıtlarına yapılacak teslimat kapsamında ihracat vb.) kayıtları kapsamaktadır.

2014 ve 2015 yıllarına ait Ocak-Haziran dönemine ilişkin dış ticaret verileri Bakanlığımız ve TÜİK ile ortaklaşa hazırlanarak TÜİK tarafından kamuoyu ile paylaşılan resmi dış ticaret verilerinden, Temmuz aylarına ait veriler ise Bakanlığımız idari kayıtlarından derlenerek hazırlanmıştır.

Diğer taraftan, Resmi Dış Ticaret İstatistikleri, her ayın son iş günü TÜİK'in resmi internet sayfasından kamuoyuna duyurulmaktadır.

1

A. DIŞ TİCARET VERİLERİ

I. Genel ihracat ve ithalat

Temmuz ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre % 15,41 oranında, ithalat ise % 8,48 oranında azalmıştır.

2015 yılının Temmuz ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- ihracat, % 15,41 azalarak 11.173 milyon dolar,
- ithalat, % 8,48 azalarak 18.250 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, % 11,24 azalarak 29.423 milyon dolar,
- Dış ticaret açığı, % 5,14 artarak 7.078 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Temmuz ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı % 61,2 olmuştur.

ihracatın ithalatı karşılama oranı 2014 yılının Temmuz ayında % 66,2 iken, 2015 yılının Temmuz ayında % 61,2 olarak gerçekleşmiştir.

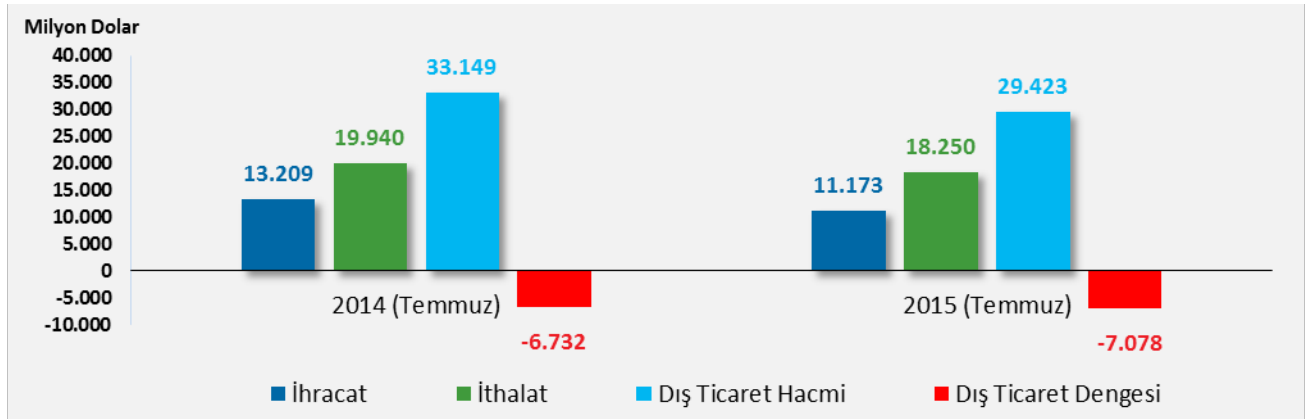
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

2015 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 1: Dış Ticaret Verileri, 2014-2015 (Milyon Dolar)

Dış Ticaret	Ocak-Haziran			Temmuz			Ocak-Temmuz		
	2014	2015	Değişim (%)	2014	2015	Değişim (%)	2014	2015	Değişim (%)
İhracat	80.067	73.512	-8,19	13.209	11.173	-15,41	93.276	84.685	-9,21
İthalat	119.785	106.746	-10,88	19.940	18.250	-8,48	139.725	124.996	-10,54
Dış Ticaret Hacmi	199.852	180.258	-9,80	33.149	29.423	-11,24	233.001	209.681	-10,01
Dış Ticaret Dengesi	-39.717	-33.234	-16,32	-6.732	-7.078	5,14	-46.449	-40.312	-13,21
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	66,8	68,9		66,2	61,2		66,8	67,7	

Grafik 1: Aylara Göre Dış Ticaret Verileri

Son 12 aylık dönemde,

- İhracat bir önceki yılın aynı dönemine göre % 5,07 oranında azalış ile 156.886 milyon dolardan 148.926 milyon dolara gerilerken, ithalat % 6,24 oranındaki azalış ile 242.580 milyon dolardan 227.434 milyon dolara gerilemiştir.
- Bir önceki yılın aynı döneminde ise dış ticaret hacmi % 5,78 oranında azalarak 376.360 milyon dolar, dış ticaret açığı ise % 8,39 oranında azalarak 78.508 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise %65,5'e gerilemiştir.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

2015 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

II. Geniş Ekonomik Grupların (GEG) Sınıflamasına Göre İhracat ve İthalat

En fazla ihracat “Hammadde (Ara mallar)” grubundan yapılmıştır.

2015 yılı Temmuz ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ihracat incelendiğinde; en çok ihracat “Hammadde (Ara mallar)” (5.177 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Tüketim malları” (4.595 milyon dolar) ve “Yatırım (Sermaye) malları” (1.348 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 2: GEG Sınıflamasına Göre İhracat (Milyon Dolar)

Sıra No	Sektör adı	Ocak-Haziran			Temmuz			Ocak-Temmuz		
		2014	2015	Değişim (%)	2014	2015	Değişim (%)	2014	2015	Değişim (%)
1	Yatırım (sermaye) malları	8.074	7.403	-8,31	1.472	1.348	-8,48	9.546	8.751	-8,33
2	Hammadde (ara mallar)	39.657	36.692	-7,48	6.298	5.177	-17,79	45.955	41.870	-8,89
3	Tüketim malları	31.913	29.075	-8,89	5.162	4.595	-10,97	37.075	33.670	-9,18
	Diğer	423	342	-19,16	277	53	-81,01	700	395	-43,61
	Toplam	80.067	73.512	-8,19	13.209	11.173	-15,41	93.276	84.685	-9,21

En fazla ithalat “Hammadde (Ara mallar)” grubundan yapılmıştır.

2015 yılı Temmuz ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ithalat incelendiğinde; en çok ithalat “Hammadde (Ara mallar)” (12.422 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Yatırım (Sermaye) malları” (3.128 milyon dolar) ve “Tüketim malları” (2.650 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

3

Tablo 3: GEG Sınıflamasına Göre İthalat (Milyon Dolar)

Sıra No	Sektör adı	Ocak-Haziran			Temmuz			Ocak-Temmuz		
		2014	2015	Değişim (%)	2014	2015	Değişim (%)	2014	2015	Değişim (%)
1	Yatırım (sermaye) malları	17.749	17.663	-0,49	2.917	3.128	7,24	20.666	20.791	0,60
2	Hammadde (ara mallar)	87.733	74.594	-14,98	14.503	12.422	-14,35	102.236	87.015	-14,89
3	Tüketim malları	14.053	14.261	1,48	2.488	2.650	6,53	16.541	16.911	2,24
	Diğer	249	229	-8,23	33	51	51,90	283	280	-1,11
	Toplam	119.785	106.746	-10,88	19.940	18.250	-8,48	139.725	124.996	-10,54

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

2015 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

III. Fasillara Göre İhracat ve İthalat

En fazla ihracat yapılan fasıl “Motorlu kara taşıtları” olmuştur.

2015 yılı Temmuz ayında en çok ihraç edilen “Motorlu kara taşıtları” faslını (1.339 milyon dolar), “Kazan, makina ve cihazlar, aletler, parçaları” (1.055 milyon dolar) ve “Örme giyim eşyası ve aksesuarları” (780 milyon dolar) ihracatı takip etmiştir.

Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ihracat kalemi;

Tablo 4: Fasil Verilerine Göre İhracat (Milyon Dolar)

Sıra No	Fasil Açıklaması	Ocak-Haziran		Temmuz		Ocak-Temmuz	
		2014	2015	2014	2015	2014	2015
1	Motorlu kara taşıtları	9.414	8.618	1.669	1.339	11.084	9.957
2	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, parçaları	6.902	6.135	1.145	1.055	8.047	7.191
3	Örme giyim eşyası ve aksesuarı	4.973	4.230	919	780	5.892	5.010
4	Elektrikli makina ve cihazlar, aksam ve parçaları	4.792	3.995	747	640	5.539	4.635
5	Demir ve çelik	4.973	3.582	741	566	5.714	4.148
	Diğer	49.013	46.953	7.988	6.791	57.001	53.744
	Toplam	80.067	73.512	13.209	11.173	93.276	84.685

En fazla ithalat yapılan fasıl “Mineral yakıtlar, mineral yağlar” olmuştur.

2015 yılı Temmuz ayında en çok ithal edilen “Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve müstahzarları” faslını (3.104 milyon dolar), “Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları” (2.232 milyon dolar) ve “Motorlu kara taşıtları” (1.748 milyon dolar) ithalatı takip etmiştir.

Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ithalat kalemi;

Tablo 5: Fasil Verilerine Göre İthalat (Milyon Dolar)

Sıra No	Fasil Açıklaması	Ocak-Haziran		Temmuz		Ocak-Temmuz	
		2014	2015	2014	2015	2014	2015
1	Mineral yakıtlar, mineral yağlar	27.357	20.631	4.945	3.104	32.302	23.734
2	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, parçaları	14.066	12.869	2.214	2.232	16.280	15.101
3	Motorlu kara taşıtları	7.120	8.469	1.331	1.748	8.451	10.218
4	Elektrikli makina ve cihazlar, aksam ve parçaları	8.685	8.811	1.390	1.453	10.076	10.263
5	Demir ve çelik	8.883	7.902	1.456	1.371	10.339	9.273
	Diğer	53.673	48.064	8.604	8.343	62.277	56.407
	Toplam	119.785	106.746	19.940	18.250	139.725	124.996

IV. Ülkelere Göre İhracat ve İthalat

En fazla ihracat yapılan ülkeler sırasıyla Almanya, İngiltere ve Irak olmuştur.

2015 yılı Temmuz ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya (1.100 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla İngiltere (807 milyon dolar) ve Irak (626 milyon dolar) izlemektedir.

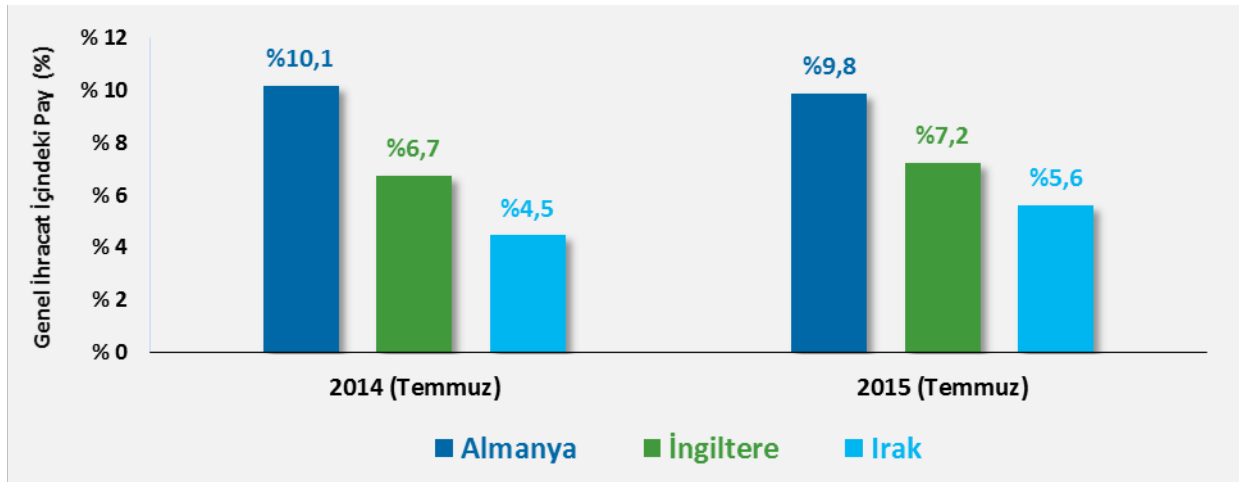
En fazla ihracat yapılan ülkeler;

Tablo 6: Ülkelere Göre İhracat (Milyon Dolar)

Sıra No	Ülke Adı	Ocak-Haziran			Temmuz			Ocak-Temmuz		
		2014	2015	Değişim (%)	2014	2015	Değişim (%)	2014	2015	Değişim (%)
1	Almanya	7.651	6.501	-15,02	1.340	1.100	-17,90	8.990	7.601	-15,45
2	İngiltere	4.848	5.375	10,87	891	807	-9,38	5.739	6.183	7,73
3	Irak	5.845	4.465	-23,62	590	626	5,96	6.436	5.090	-20,90
4	ABD	2.940	3.108	5,71	520	600	15,35	3.460	3.708	7,16
5	İtalya	3.769	3.330	-11,67	582	597	2,61	4.351	3.927	-9,76
	Diğer	55.014	50.733	-7,78	9.286	7.443	-19,85	64.299	58.176	-9,52
	Toplam	80.067	73.512	-8,19	13.209	11.173	-15,41	93.276	84.685	-9,21

5

Grafik 2: İhracatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

2015 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

En fazla ithalat yapılan ülkeler sırasıyla Çin, Almanya ve Rusya olmuştur.

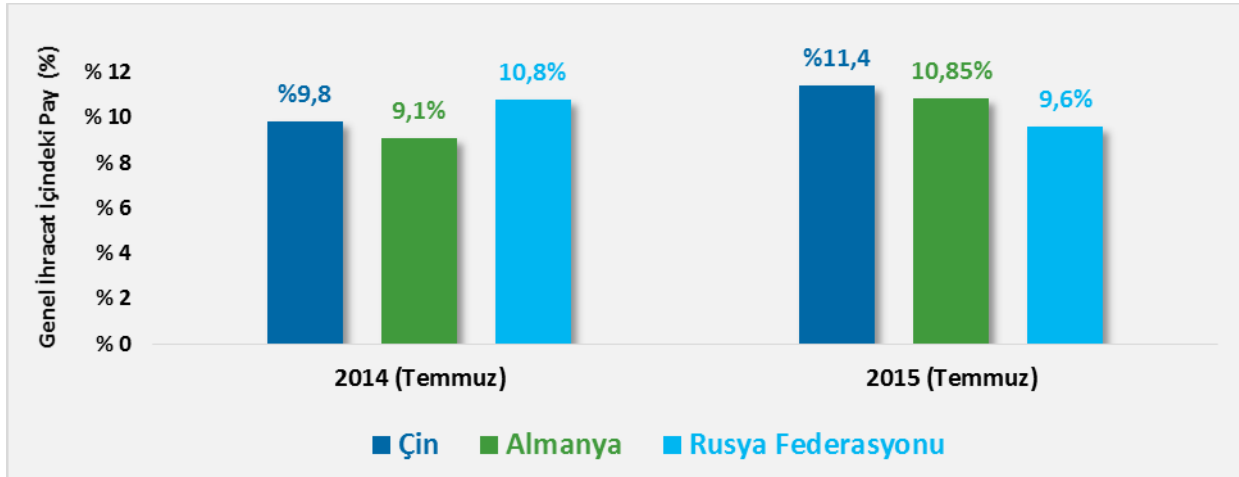
2015 yılı Temmuz ayında en fazla ithalat yapılan ülke Çin Halk Cumhuriyeti (2.086 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla Almanya (1.979 milyon dolar) ve Rusya Federasyonu (1.756 milyon dolar) izlemektedir.

En fazla ithalat yapılan ülkeler;

Tablo 7: Ülkelere Göre İthalat (Milyon Dolar)

Sıra No	Ülke Adı	Ocak-Haziran			Temmuz			Ocak-Temmuz		
		2014	2015	Değişim (%)	2014	2015	Değişim (%)	2014	2015	Değişim (%)
1	Çin	11.959	12.419	3,85	1.958	2.086	6,52	13.917	14.505	4,22
2	Almanya	11.061	10.338	-6,54	1.817	1.979	8,97	12.878	12.317	-4,35
3	Rusya Federasyonu	13.058	11.132	-14,75	2.153	1.756	-18,46	15.211	12.888	-15,27
4	İtalya	6.100	5.323	-12,74	1.057	1.020	-3,53	7.157	6.343	-11,38
5	ABD	6.451	5.914	-8,32	1.277	954	-25,31	7.728	6.868	-11,13
	Diğer	71.154	61.620	-13,40	11.678	10.456	-10,47	82.832	72.075	-12,99
	Toplam	119.785	106.746	-10,88	19.940	18.250	-8,48	139.725	124.996	-10,54

Grafik 3: İthalatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları

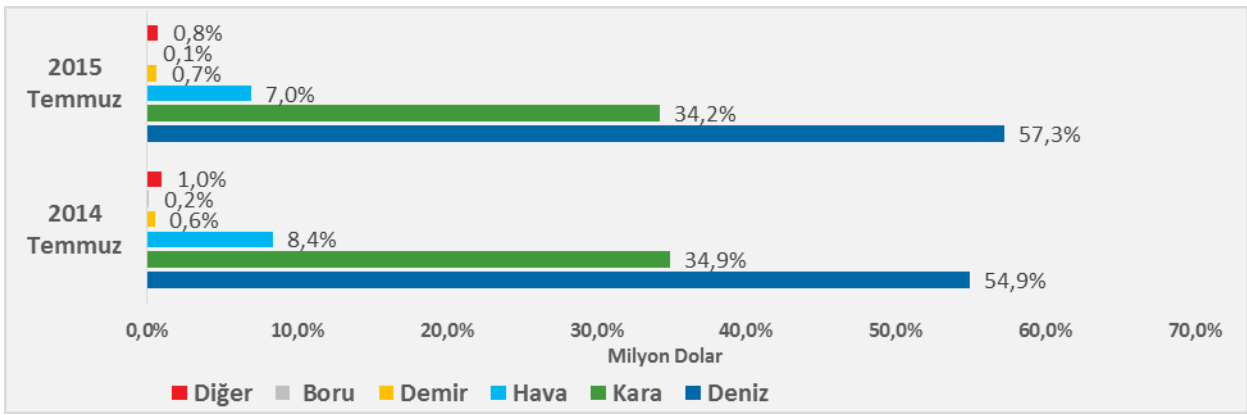
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI 2015 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

V. Taşıma Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

2015 yılı Temmuz ayında dış ticarete en çok kullanılan taşıma şekli deniz yolu taşımacılığı olmuştur.

2015 yılı Temmuz ayında gerçekleştirilen ihracatın taşıma şekillerine bakıldığında en çok ihracat “Deniz Yolu” (6.398 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla “Kara Yolu” (3.824 milyon dolar) ve “Hava Yolu” ulaşımı (779 milyon dolar) izlemektedir.

Grafik 4: Taşıma Şekillerine Göre İhracat (Milyon Dolar)

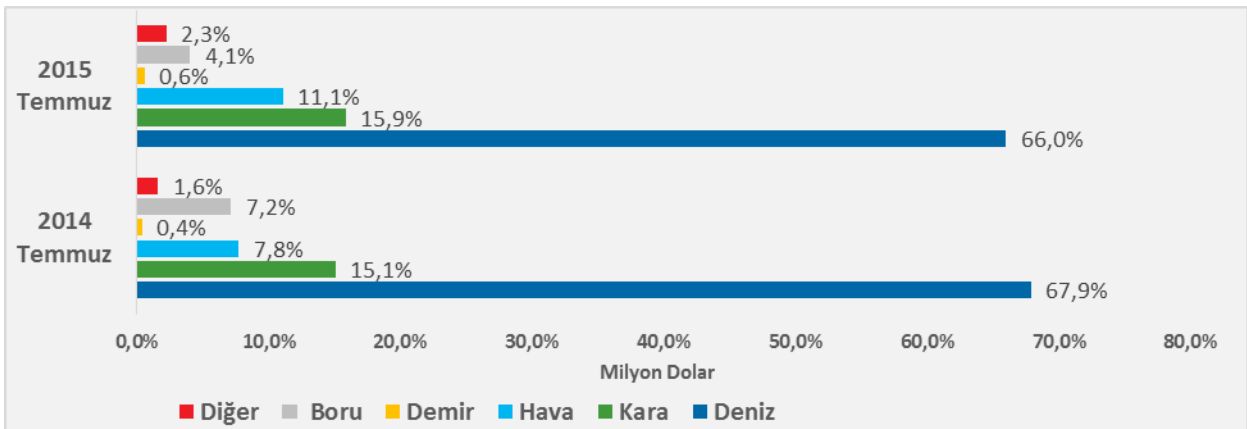

Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar ve postayla göndermeyi içermektedir.

7

2015 yılı Temmuz ayında gerçekleştirilen ithalatın taşıma şekillerine bakıldığında ise, en çok ithalat “Deniz Yolu” (12.048 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla “Kara Yolu” (2.901 milyon dolar) ve “Hava Yolu” ulaşımı (2.029 milyon dolar) izlemektedir.

Grafik 5: Taşıma Şekillerine Göre İthalat (Milyon Dolar)

Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar ve postayla göndermeyi içermektedir.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

2015 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

VI. Ödeme Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

2015 yılı Temmuz ayında ihracatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ihracat “Mal Mukabili Ödeme” (7.237 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini “Vesaik Mukabili Ödeme” (1.653 milyon dolar) ve “Peşin Ödeme” (1.137 milyon dolar) takip etmiştir.

2015 yılı Temmuz ayında ithalatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ithalat “Peşin Ödeme” (8.445 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini “Mal Mukabili Ödeme” (6.226 milyon dolar) ve “Akreditif Ödeme” (1.221 milyon dolar) takip etmektedir.

Tablo 8: Ödeme Şekillerine Göre İhracat ve İthalat (Milyon Dolar)

Ödeme Şekli	İHRACAT						İTHALAT					
	Ocak-Haziran		Temmuz		Ocak-Temmuz		Ocak-Haziran		Temmuz		Ocak-Temmuz	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Mal mukabili ödeme	52.575	48.248	8.738	7.237	61.313	55.486	34.865	30.319	3.822	6.226	38.687	36.546
Peşin ödeme	7.081	7.206	1.182	1.137	8.262	8.343	58.276	53.070	10.831	8.445	69.107	61.515
Vesaik mukabili ödeme	12.580	10.746	1.826	1.653	14.407	12.399	7.609	5.989	1.164	835	8.773	6.825
Vadeli akreditif	1.289	1.034	214	162	1.503	1.195	5.542	4.716	868	790	6.411	5.506
Bedelsiz	688	726	321	154	1.009	880	3.298	3.537	620	660	3.918	4.197
Özel takas	10	4	1	0	11	4	17	10	4	1	21	11
Akreditif	5.682	5.398	904	808	6.586	6.206	9.561	8.587	2.540	1.221	12.101	9.808
Diğer*	163	151	22	21	185	172	617	517	91	72	708	590
TOPLAM	80.067	73.512	13.209	11.173	93.276	84.685	119.785	106.746	19.940	18.250	139.725	124.996

B. GÜMRÜK VERGİLERİNE İLİŞKİN VERİLER

2015 yılı Temmuz ayında 7,4 Milyar TL vergi Gümrük İdarelerince tahsil edildi.

Gümrük İdareleri tarafından **2015 yılı Haziran ayında 7.504 Milyon TL, Temmuz ayında 7.379 Milyon TL** vergi tahsil edilmiştir. 2015 yılı Temmuz ayında Gümrük İdarelerince tahsil edilen vergiler bir önceki aya göre % 1,66 azalış göstermiştir. 2015 yılı Haziran ayında tahsil edilen vergilerin toplam vergi gelirleri içerisindeki payı % 24,81 olarak gerçekleşmiştir.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI 2015 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

C. ŞİRKET VERİLERİ

Tablo 9: 2015 Yılı Temmuz Ayında Kurulan Şirket Sayıları

Türü	Sayısı
Limited Şirket	3.606
Ticari İşletme	2.895
Şube	1.803
Anonim Şirket	977
Kooperatif	58
Kollektif Şirket	1
TOPLAM	9.340

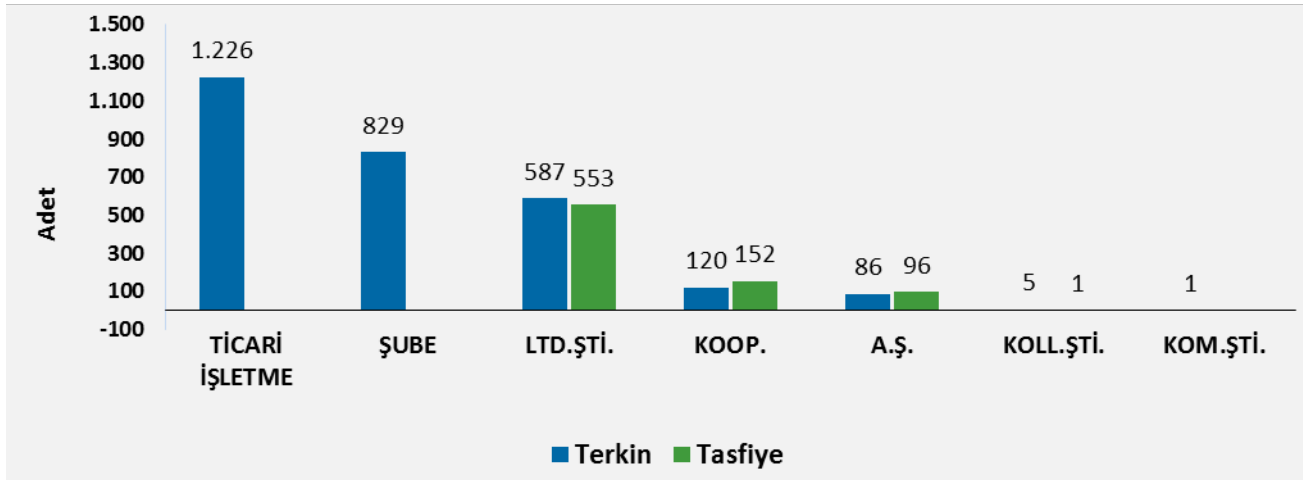
2015 yılı Temmuz ayında 3.606 Limited Şirket, 2.895 Ticari İşletme, 1.803 Şube, 977 Anonim Şirket, 58 Kooperatif ve 1 adet Kollektif Şirket kurulmuştur.

Tablo 10: 2015 Yılı Temmuz Ayında Kurulan Tek Kişilik Şirketlerin Sayısı

Alt Türü	Sayısı
Tek Kişilik Limited Şirket	2.269
Tek Kişilik Anonim Şirket	556
TOPLAM	2.825

2015 yılı Temmuz ayında 556 tek kişilik Anonim Şirket ve 2.269 tek kişilik Limited Şirket kurulmuştur.

Grafik 6: 2015 Yılı Temmuz Ayında Terkin Olan ve Tasfiyeye Giren Firma Sayıları

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

2015 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

D. ESNAF VE SANATKÂR VERİLERİ

Tablo 11: Esnaf ve Sanatkâr Sayıları

Esnaf ve Sanatkarlar	Sayı
Kadın	224.571
Erkek	1.369.247
Toplam	1.593.818
Esnaf ve Sanatkâr İşyeri Sayısı	1.717.402

Türkiye genelinde toplam **1.593.818** esnaf ve sanatkâr bulunmaktadır. Bu esnaf ve sanatkârların işletmekte olduğu toplam işyeri sayısı **1.717.402**'dir.

Tablo 12: 2015 Yılı Temmuz Ayında Esnaf ve Sanatkâr İşletmeleri Tescil-Terkin Sayıları

İşlem	Ocak-Haziran			Temmuz			Ocak-Temmuz		
	2014	2015	Değişim (%)	2014	2015	Değişim (%)	2014	2015	Değişim (%)
Tescil (Açılış)	108.974	111.540	2,35%	12.253	12.757	4,11%	121.224	124.297	2,53%
Terkin (Kapanış)	51.554	54.138	5,01%	6.681	5.996	-10,25%	58.235	60.134	3,26%

10

2015 yılı Temmuz ayında Türkiye genelinde toplam **12.757** tane esnaf ve sanatkâr işletmesi kurulmuş, **5.996** esnaf ve sanatkâr işletmesi ise kapanmıştır.

2015 yılı Temmuz ayındaki tescil ve terkin durumlarına baktığımızda Temmuz 2014'e göre daha fazla tescil ve daha az terkin yapıldığı görülmektedir. Temmuz 2015'de bir önceki yılın aynı dönemine göre daha fazla esnaf işletmesi açılmış, daha az esnaf işletmesi kapanmıştır. Temmuz 2014'de Türkiye genelinde toplam **12.253** esnaf ve sanatkâr işletmesi açılmış, **6.681** esnaf ve sanatkâr işletmesi ise kapanmıştır.

Tablo 13: En Fazla Artış Gösteren 5 Meslek (Artış Sayıları)

Meslek	Ocak-Haziran		Temmuz		Ocak-Temmuz	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Servis Aracı İşletmeciliği	3.448	3.347	405	493	3.853	3.840
Bakkallık, Bayilik, Büfecilik	3.413	3.890	240	347	3.653	4.237
Kadın ve Erkek Kuaförlüğü	2.754	2.786	266	327	3.020	3.113
Lokantacılık	2.157	2.421	244	258	2.401	2.679
Pazarcılık	1.512	1.502	217	243	1.729	1.745

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

2015 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

2015 yılı Temmuz ayında sayısı en fazla artan meslekler (tescil-terkin farkına göre) ve geçmiş dönemle kıyaslaması yukarıdaki tabloda verilmiştir. Buna göre en fazla artış gösteren meslek **Servis Aracı İşletmeciliği** mesleğidir.

Tablo 14: En Fazla Azalış Gösteren 5 Meslek (Azalış Sayıları)

Meslek	Ocak-Haziran		Temmuz		Ocak-Temmuz	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Şoförlük	-573	-786	-99	-71	-672	-857
Manifaturacılık	33	-13	3	-12	36	-25
Yorgancılık ve Hallaçlık	-11	5	-1	-10	-12	-5
Motorsuz Taşıt Aracı Nakliyeciliği	-29	-22	-9	-9	-38	-31
Kuruyemiş ve Kurukahve Satıcılığı	-39	-10	2	-6	-37	-16

2015 yılı Temmuz ayında sayısı en çok azalan meslekler (tescil-terkin farkına göre) ve geçmiş dönemle kıyaslaması yukarıdaki tabloda verilmiştir. Buna göre Temmuz 2015'de en fazla azalış gösteren meslek **Şoförlüktür**. 2014 yılının aynı döneminde de bu meslek erbabının sayısının azaldığı görülmektedir.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI 2015 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

YASAL UYARI

Bültende yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir kişi, kurum veya kuruluşa herhangi bir taahhüt içermemekte olup, sadece bilgi amaçlıdır. Bültende yer alan bilgiler, kaynak gösterilmek suretiyle yayımlanabilir; ancak bu bilgiler ticari amaçlarla kullanılamaz. Bültendeki bilgilerin telif ve diğer her türlü hakkı Gümrük ve Ticaret Bakanlığına aittir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Bültende yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda hiçbir taahhüt ve sorumluluk kabul etmez. Bültendeki bilgilerin yanlış veya eksik kullanımı veya yorumlanması sonucunda Gümrük ve Ticaret Bakanlığına hiçbir kusur veya sorumluluk yüklenemez.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Bültende yer alan bütün bilgileri ve tasarımı önceden bildirimde bulunmaksızın değiştirebilir veya Bültenden kaldırabilir.